

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista napišejo, druga stran naj bo
prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor
priložiti poštno znamko.

MIR

Glasiło koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:

Upravništvu lista »Mir«
v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat

Leto XXXI.

Celovec, 28. kimavca 1912.

Št. 39.

Prvi korak k trializmu.

Dva naroda v Avstriji se borita za svoj narodni obstoj, dva bratska naroda, brata po krvi, jeziku in svojem mehkelem značaju, slovenski in hrvatski narod. Oba imata za seboj podobno preteklost. Hrvatje in Slovenci so odbijali navale turških vojsk, Hrvatje in Slovenci so bili vsikdar najboljši, najzanesljivejši patrijoti v Avstriji, steber habsburške dinastije. Naj imenuje kdo bojno polje, kjer so prelivali kri avstrijske vojne čete in kjer ne bi bili stali v prvih vrstah ravno Slovenci in Hrvati?

V zahvalo za to pa so morali prestati toliko hudega, kakor noben drug narod. Puntarji iz leta 1848 so si v tostranski in onostranski državni polovici razdelili gospodstvo nad Slovenci in Hrvati, nad Slovenci Nemci, nad Hrvati Mažari. Naredili so med obema narodoma državne in deželne meje, da so ju razdvojili in tako oslabili. Hrvatsko in slovensko ljudstvo nista vsled tega imela pravega stika in sta se kolikor-toliko drug drugemu odtujila. Toda kar je rodila ena mati, umetno narejene meje za vedno ne morejo ločiti.

Prijateljstvo med slovenskim in hrvatskim narodom je dobilo tesne zveze najprej v knjigi, v leposlovju ter časnikarstvu in je po tej poti vedno bolj prodiralo v ljudstvo.

V trenutku, ko sta oba naroda najbolj stiskana, ko sta avstrijska in ogrska vlada za njune pritožbe najbolj gluha, sta si ta dva naroda po svojih političnih zastopnikih podala roke v tesnejšo zvezo in skupno obrambo.

To je bilo potrebno, toda ni bilo nikdar pravega trenutka in prave osebe, ki bi bila to realizirala, udeleži. Sedaj pa, ko je slovenska politika kljub vsej izborni diplomaciji bila prisiljena, ustaviti se pred nemškim obročem, ker ni dobila dovolj krepke opore od severnih Slovanov, je prišel ugoden trenutek; sedaj, ko je na Hrvatskem zamrl vsak čut pravice, ko so Hrvatje po Ma-

žarih ponižani, kakor še nikdar niso bili in ko stojijo pred tem dejstvom brez moči, upognjeni, je prišel za realno slovensko-hrvatsko zvezo pravi trenutek. Ta trenutek je pa našel tudi pravega moža v osebi dr. Šusteršiča.

Dne 18. t. m. so se sešli v Opatiji politični voditelji Stranke prava za vse hrvatske dežele in voditelji Vseslovenske ljudske Stranke k političnemu razgovoru. Posvetovanja je vodil poslanec dr. Šusteršič.

Prišli so: iz Hrvatske rektor magnificus dr. Pazman iz Zagreba, potem poslanca razpuščenega hrvatskega sabora Cesar Akačič in Stjepan Zagorac in šef-urednik profesor Segvič; iz Kranjske poslanci dr. Šusteršič, Povše in Jarc; iz Štajerske poslanca dr. Korošec in dr. Benkovič ter profesor dr. J. Hohnjec; iz Dalmacije poslanca don Prodan in dr. Drinkovič; iz Koroške dr. Brejc; iz Istre poslanca dr. Laginja in dr. Spinčič; iz Goriške poslanec Fon; odposlanci iz Bosne in Hercegovine so bili v zadnjem trenutku zadržani vsled pogajanj za bosenske železnice in je bila njihova opravičba vzeta tudi na znanje.

Zbrani delegatje so natančno razmotrivali cel političen položaj hrvaško-slovenskega naroda in vse posledice, ki iz njega izvirajo ter so v vseh točkah dosegli popoln sporazum.

Konstatiralo se je, da zasledujejo obe stranki v narodno-političnem in kulturnem oziru enake cilje ter se je soglasno sklenilo osnovati skupno organizacijo z ustanovitvijo hrvatsko-slovenskega izvršilnega odbora.

Nadalje se je sklenilo, sklicati za dne 20. oktobra t. l. vse državne in deželne poslance sedaj združenih strank v Ljubljano na shod.

O taktiki bližnjega časa v raznih javnih zastopih so se delegati temeljito posvetovali in tudi tozadevno se je doseglo popolno soglasje.

Uverjeni smo, da so razmere med Slovenci in Hrvati takšne, da omogočujejo, da

celo naravnost zahtevajo skupno postopanje obeh narodov. Slovenci zase in Hrvatje zase so preslabi, da bi si izvojevali v državi tisto veljavo, ki jo zaslužijo in ki jim gre. Toda skupaj so dovolj močni, da dosežejo v doglednem času vsaj temeljne pravice, pravice do obstoja in samostojnega narodnega življenja. Ležeče je le na voditeljih, in upajmo, da nas upi v slovensko-hrvatske voditelje ne bodo varali, da bo politična pobratimija Slovencev in Hrvatov trajna, trdna, nerazdružljiva.

Poslušali smo že nekaj časa sirenske, vabljive glasove v gotovih, Jugoslovanom vse prej nego prijateljskih krogih, ki so božali Hrvatoma ušesa, iz strahu pred — združenjem Hrvatov in Slovencev! Vedeli so, da bi bil to prvi realni korak na poti k trializmu, ki ga sovražijo, ker se ga boje. Zato: Živela slovensko-hrvatska združitev!

„OREL“ V CELOVCU

vabi k

praznovanju obletnice obstoja

združeno z

odhodnico slovenskim rekrutom

ki se vrši

v nedeljo, dne 29. septembra 1912, v veliki
dvorani hotela Trabesinger.

Spored:

1. „Bratom Orlom“, poje moški zbor.
2. Javna telovadba celovških Orlov (proste vaje, drog, bradlja, skupine).
3. Šaljiva igra s petjem v dveh dejanjih.
4. Prosta zabava. Svira tamburaški zbor društva „Bisernica“.

Vstopnina 50 vinarjev za osebo, vojaki 30 vin.

Začetek ob 3. uri popoldne.

K obilni udeležbi vljudno vabi

„OREL“.

Podlistek.

Hvaležni črnc.

Napisala Miss Mary Edgeworth.

Poslovenil Ratiški.

(Konec.)

Slišali smo že, kako se je bil Durand prebudil na Hektorjevo glasno govorjenje.

Še nek drug slučaj je zbudil v srcu krutega oskrbnika še večji sum.

Durand je nekoč ukazal nekemu črncu žgati v kotlu sladkor. Vsled silne vročine se je črnc onesvestil. Ko je prišel oskrbnik pogledat, je zapazil, da se je sladkor pokvaril, ker je ostal nekaj minut dalje v kotlu. V jezi je ukazal odšteti črncu petdeset udarcev. Črnc je prenesel udarce brez stoka, in ko se je Durand odstranil, je zaškrilpal z zobmi:

»Kmalu si boš zapomnil, prokleti pes!«

To je oskrbnik slučajno čul, da, še videl je, kako je črnc pomignil Hektorju, kar ga je še bolj utrdilo v sumu. Radi tega se je polotil navadnega sredstva za črnice: palic. Hektor in še trije drugi sužnji so bili neusmiljeno pretepeni, a niso iztisnili nobene stoka...

Nekoč je Jefferies sedel v svoji jedilnici, ko je pritekel neki deček ves objokan. Bil

je sin nekega črnca, katerega so ravno pretepavali. Jefferies je dejal slugi:

»Smili se mi ta dečko in pojdi z njim k Durandu, naj pomilosti očeta.«

Deček se je kmalu vrnil še bolj objokan, ker ga Durand še poslušati ni maral. In tudi Jefferies, v krogu lepih dam, ves presrečen in vesel, se ni zmenil za njegovo stokanje.

To kruto Durandovo postopanje je povečalo število njegovih krvnih sovražnikov. Jefferiesova soproga je bila lepa in razsipna. Po cele ure je prebila pri toaleti, trčila čas in denar pri razkošnih zabavah.

Nekega dne je nečimurno ležala na divanu, obkrožena od svojih sužnjic, kojih dve sta ji stali pri glavi in dve pri nogah, pripravljene na vsak njen mig. V tem je prišla pošiljatev iz Londona. Vsebovala je obleko, seveda: of the newest fashions (najnovejše mode).

Dame na Jamajki so silno razkošne in razsipne. Kaj je njim, če dajo 100 guinej (1 guineja = 25 K 20 vin.) za obleko, katero bo oblekla enkrat, dvakrat!

Jefferiesova žena je bila prava kraljica razkošnosti.

Pri jemanju obleke iz zavoja se je bila zbodla ob iglo. V ljutosti je dala eno sužnjo prebičati. Na nesrečo je bila ta Hektorjeva žena, in samo še tega je bilo treba, da je buknil požar maščevanja.

Črnci so sklenili, zažgati plantažo na več mestih in kadar bodo belci gasili, jih bodo pri gašenju neovirano pomorili.

Za vse to ni nič vedel Cezar, ker njegovi rojaki mu niso ničesar zaupali. Odločili so se ubiti njega in njegovo ženo Klaro, če se jim ne pridružita še pravočasno.

Hektor je zadnjikrat poskusil pridobiti Cezarja za svoj načrt, in zato je bilo najprikladnejše orožje — Estera.

Nekega večera je Edwards priredil svojim sužnjem zabavo. V sredi te nedolžne zabave se je Cezar spomnil svoje obljube, dane Klari, in tiho se je splazil k kolibi stare Estere, katera je stanovala v pragozdu. Ko je potrkal na vrata, so bila ta čvrsto zapahnjena, in dolgo časa je moral čakati, da mu jih je Estera odprla.

Na svojo grozo je Cezar zagledal na tleh svojo Klaro, blede kot smrt. Estera se je zakrohotala v peklenškem smehu, ko je videla ubogega Cezarja vsega uničenega.

»Osveta, kaj ne, za tvojo podlo nevero in izdajo, poglej svojo žrtev!«

Cezar je pograbil Estero za vrat, a se je takoj zavedel.

Čarovnica je dejala porogljivo:

»Ubij me, a ubil boš tudi svojo Klaro. Ni še mrtva, a že je v objemu smrti, v katerega sem jo vrgla s svojo čarovniško pijačo, in nobena sila razven mene je ne more obuditi več k življenju. Nikdar več ne ustane, ako me ne poslušáš vsaj eno uro. Zaprisešla

Dnevne novice in dopisi.

Ciril in Metodova družba in »Narodna šola« v št. Rupertu. Urednik »Eдинosti« g. Ek ar je na skupščini Družbe sv. Cirila in Metoda dne 22. t. m. v Trstu želel pojasniti radi velikovške šole. G. predsednik Senekovič je odgovoril nato, kakor poročajo drugi listi in »Slovenski Narod« dobesedno takole: »Razmere pri Velikovški šoli so sledeče. Šola ne more dobiti pravice javnosti, ker podučujejo na njej samo ženske moči. Pred leti se je tedaj sklenilo razdeliti četrti razred na deški in dekliški razred ter nastaviti moško učno moč. Ta učitelj pa je po prvem letu odstopil in sedaj je urednik »Ilustrovanega tednika«. Zato je predlagala družba župniku Treiberju, da naj se III. in IV. razred delita ter da naj podučujeta na teh razredih dva učitelja in dve učiteljici. Ta predlog pa je zadel ob oviro, češ, da hočemo vpeljati liberalizem. Med tem se je pokazalo lansko leto, da IV. razreda ni treba, ker je bil za njega samo en učenec. Zato je ponudila družba šolo »Slovenskemu šolskemu društvu«, oziroma v najem. »Slovensko šolsko društvo« naj bi plačalo učitelja ter prevzelo šolo za deset let proti priznani najemščini letnih 5 K. Te ponudbe »Slovensko šolsko društvo« ni sprejelo ter je hotelo, da družba šolo popolnoma odstopi in odstopi tudi vse dohodke s Koroškega. Družbi gre pri tem za princip in zato vodstvo te zahteve ni moglo sprejeti. Ponudilo je zato šolo pod istimi pogoji za 5 let, česar pa »Slovensko šolsko društvo« tudi ni sprejelo. Če »Slovensko šolsko društvo« šole ne bo sprejelo v svojo oskrbo, bo družba šolskim sestram odpovedala in se morajo potem te izseliti in če bi družba nikakor drugače ne mogla šole vzdržati, bo morala šolo zapreti. (Odobranje.)» Po tem odobranju skupščinarjev se da soditi »velika in gorka« ljubezen slovenskih liberalcev do koroških Slovencev. Odgovorili bomo na to pa, ko pride primeren čas. Za sedaj pripomnimo le, da naj se družbin tajnik nikar ne čudi, če v velikovski okolici vsled »čudovite naklonjenosti« družbe do prezaslužnih šolskih sester ni za družbo navdušenja, ki bi si ga želel on!

»Slovenski Narod« pozivamo, da odgovori točno, kdaj, kje in nasproti komu se je urednik koroškega »Mira« Smodej sam odkrito izrazil, da Slovenci na Koroškem rapidno propadamo, odkar je tudi na Koroškem in drugod merodajna kranjska klerikalna politika, kakor je trdil »Slovenski Narod« v 218. številki.

Pomota. »Slovenski Narod« poroča, da je predsednik C. M. D. g. Senekovič v Trstu poročal, da je družba izdala za nove stavbe na Koroškem 150.000 K in sicer za šolo v Studenci in v Vodičjivasi. Studenci sploh niso na — Koroškem. Ali se je

torej zmotil g. Senekovič ali pa »Slovenski Narod«.

Finance Družbe sv. Cirila in Metoda. V minoletem letu je imela C. M. D. 150.945 K 48 vin. dohodkov in 234.972 K 70 vin. rednih stroškov, torej 84.027 K 22 vin. primanjkljaja. Nasproti rednim dohodkom v letu 1910 v znesku 164.622 K 90 vin. je imela leta 1911 družba torej za 13.677 K 42 vin. manj rednih dohodkov. Narodni kolek je dal družbi leta 1910. dohodkov 7138 K 6 vin., leta 1911. pa 4641 K 46 vin.

Razglednice evharističnega kongresa se še dobijo pri Slov. krščansko-socialni zvezi v Celovcu, hotel Trabesinger. Cena: komad 8 vin.

Požar. V Žrelcu je začela v noči od torika na sredo goreti Fischlova koliba za slamo. Zgorelo je nad dvatisoč meterskih stotov slame. Sumijo, da je nastal požar vsled neprevidnosti žganjarjev, ki so tam prenočevali.

Zmrznil je na Uršelski gori drvar Gutnik. V neki gostilni pod goro se je upijanil, obležal potem v pol metra visokem snegu in zmrznil.

Koroški Slovenci, kupujte srečke »Slovenske Straže«! V Celovcu se dobijo pri Slovenski kršč.-soc. zvezi, hotel Trabesinger.

37 nepotrjenih. Dne 17. t. m. je prišlo na vojaški nabor v Celovec 37 mladeničev domačinov iz občine Gospa Sveta in več tja priseljenih tujcev. Od domačinov ni bil noben potrjen, od tujcev pa pet. Nemškutarija — šnopsarija!

Društvo »Svobodna šola« je zborovalo v Celovcu v hotelu »Gömmers«. Navzočih je bilo okrog 250 oseb, povečini socialni demokratje. Govorili so dr. Bernhard z Dunaja, socialni demokrat Gröger, nemški nacionalni dr. Lakomy, ki je tajnik koroške trgovske zbornice. Protestirali so zoper evharistični kongres na Dunaju in v protest sprejeli resolucijo, v kateri se pripoznajo za pripadnike »svobode«. Evharistični kongres jim ne da miru.

Vesela novica iz Carigrada se bo označila po žrebanju turških srečk dne 1. oktobra t. l. dotičnemu naročniku, čegar številka bo zadela glavni dobiček. Kdor nima še te izborne srečke, ta naj jo nemudoma naroči, da bo deležen prihodnjega žrebanja. Po posredovanju »Slovenske Straže« zamore turško srečko dobiti vsakdo na mesečne obroke po 4 krone 75 vin. in prejme zraven še eno srečko v podporo revnih otrok z glavnim dobitkom v vrednosti 5000 K zastonj. — Pojasnila daje in naročila sprejema za »Slovensko Stražo« gospod Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg št. 19. 3

Borovlje. Pred kratkim je prišel neki puškarski delavec k Markeju vprašat po delu, oziroma ako bi ga hotel sprejeti v tovarno. In kaj mu je odgovoril naš Vepej? Vprašal ga je, ako ni pri tisti slovenski bandi,

ki se pretepava po Borovljah. Imenitno! G. župan, povemo Vam, da dotični delavec ni pri tisti slovenski bandi, ker ta sploh ne obstoji, tudi ni pri nemškutarskih pretepačih in klofačih, pa tudi ne pri tisti bandi, ki je bila prizadeta in v zvezi z afero Hess & Comp. radi kraje Manlicher - Schönauerjevih pušk. G. župan, bodite bolj previdni s svojim jezikom!

Celovec. Sobotni shod celovškega delavskega društva je potekel v vsakem oziru v splošno zadovoljnost in veselje. O evharističnem kongresu je predaval gospod Smodej in so mu bili za predavanje zborovalci prav hvaležni. Tamburaški zbor »Bisernica« je to pot igral tako precizno, da je žel obilo pohvale. Pevci so zakrožili več narodnih.

Žrelc. (Nagla smrt.) V soboto, dne 21. t. m., je Katica Hans, natakara pri p. d. Lamplnu zjutraj dala nekemu gostu par cigaret in se nato kar naenkrat zgrudila na tla. Hitro poklicani župnik ji je mogel le pogojno podeliti sveto poslednje olje. Zdravnik, ki je kmalu prihitel, je konstatiral smrt vsled mrtvouda.

Borovlje. (Spor med »Südmarkkovic«) Pri zadnjem občnem zboru tukajšnje »Südmarkine« podružnice je učitelj Janšic iz Bajtiš očital visokemu Nemcu, glavarju županu Ogrisu, da je pri »Südmarki« »eine Misswirtschaft«. Naš slavni župan Pepej se je vsled tega očitania čutil najbolj prizadetega in je šel Janschitzu tožiti. Prva obravnava je bila preložena, pri drugi pa bi moral nastopiti učitelj Janschitz dokaz resnice, da je pri »Südmarki« res »Misswirtschaft«. Obravnava je bila dne 18. t. m., in sicer ob 1. uri popoldne, da nihče ne bi imel časa iti poslušat. Pa tudi posebno zanimiva najbrž ni bila, ker pred obravnavo sta se tožitelj in toženec prav bratovsko zabavala in sprehajala po cesti. Borovljski nemškutarji so se zbal, da ne bi prišlo smrdljivo perilo na svetlo, da je »Südmarka« podporno društvo pijancev in nemškutarskih pijancev in da goji v Borovljah naslednika Ohtlna in Damija.

Borovlje. Zaročil se je brat našega župana Ogrisa z neko bogato vdovo. Zdaj pa kroži govorica, da bode prevzel od župana Antoničevo tovarno, »Südmarkino« podjetje, katero je prodal v svojo korist varuh mladega Antoniča, A Kastner. Tujci gospodarijo in barantajo s posestvom, katero bi moral po očetu prevzeti Kastnerjev varovanec ml. Antonič. Pač pomilovanja vredni otroci, kateri dobijo po smrti očeta varuha, kakor je g. Kastner, kateri ne gleda na dobrobit otrok, ampak skrbi zase in za obstoj svojega kapitala, naloženega pri županovem podjetju.

Žabnice. Dne 15. septembra smo obhajali evharistično slavnost. Vsi, ki se nismo mogli udeležiti evharističnega kongresa na Dunaju, smo doma proslavili evharistične-

sem Hektorja in njegove drugove z grozno prisego, pred katero se tresejo črnici. Ali me umeješ sedaj, ti nesrečnež?»

Cezar jo je ostro pogledal.

»Hudičeva mati, rečem ti, da se nikdar ne pridružim upornikom.

»Poglej na mesec,« je pokazala Estera na mesec, »kadar zaide za oblake, pride Hektor s svojimi tovariši. Vsi bodo oboroženi, in jaz jim bom pomočila orožje v strup. Če se ne motim, so že tu. Hiti, če ti je življenje ljubo!«

Cezar je odločno zavrnil:

»Umrem, ker moja Klara je že mrtva!«

Estera je zavrnila:

»Ne nori: ena sama moja beseda oživi Klaro!«

Cezar je ostal. Estera je nadaljevala:

»Premisli si, ker tvoja drznost ti ne koristi. Petdeset bodal ti prebode tvoje izdajalsko srce in tudi tvoj plemeniti gospodar ne uide maščevalni roki. Tukaj je strup, v katerega bodo zavezniki pomočili svoje nože. Tvoji rojaki, tvoji prijatelji bodo poklali vse, kar je belega na otoku. Zmaga, svoboda in osveta jih bode vodila naprej!«

Cezar se je tresel groze in bulil je na Klaro. Hud boj se je boril v njegovi duši. Konečno je vendar premagala ljubezen in hvaležnost. Šepnil je Esteri:

»Namoči tudi moj nož v strup.«

Estera je zavrnila od veselja. Cezar je hotel podati svoj nož, a ga je bil na srečo po-

zabil v kolibi, in stekel je ponj. Estera mu je obljubila, da bo Hektorja in njegove tovariše spoprijateljila z njim.

Cezar je bežal, kakor bi ga nesel veter. Na srečo ga noben upornikov ni opazil.

Tekel je buditi svojega gospodarja ter klical na ves glas:

»Na noge, na noge, gospod, oborožite vse svoje sužnje, ki se bodo borili za vas, in jaz bom prvi med njimi. To noč se upro črnici na Jefferiesovi plantaži. Glejte, da prehitite sovražnike, dokler je še čas. Vdih vas bom jaz, samo toliko vas prosim, da prizaneseite mojemu prijatelju Hektorju, ki je njih vodja!«

Edwards je hipoma oborožil zveste črnice in belce, in odhiteli so s Cezarjem v gozd. Na tistem so obkolili Esterino kočjo tako, da noben upornik ni tega opazil. Dobro so mogli videti, kako jih je ščuvala Estera na boj proti belcem.

Edwards je dal zažgati kolibo in planiti na upornike. Ko so črnici videli, da so obkoljeni in da jim gori nad glavami, so zbežali z groznim krikom in vpitjem v gozd.

Edwards je zaklical:

»Hektor, ne boj se, ne bomo te ubili.«

Cezar je klical:

»Hektor, prijatelj nič ti ne bomo storili.«

Hektor je skočil kot tiger in zabodel nož v Cezarjevo prsa, da se je ta zgrudil.

Edwards ga je prestregel, in zvesti rob je zaklical:

»Rad umrjem, dragi gospodar, ko je moja Klara že mrtva!«

Cezarja so odnesli v hišo, kjer so mu obvezali globoko rano. K sreči ni bila smrtonевна. Ko se je zavedel, ni vedel, kaj se godi z njim. In ko je zagledal poleg sebe svojo milo Klaro, ni vedel, ali je na zemlji ali v raju.

Klara se je bila prebudila iz omotice, v katero jo je bila spravila Estera z opijem, ravno oni hip, ko so črnici pobegnili iz kolibe v gozd.

Ko bi videli zdaj Cezarja! Najsrečnejši človek je na zemlji.

To pot je Jefferies propadel.

Na dogovorjeno znamenje so črnici zapalili plantažo in vjeli okrutega Duranda. Ubili so ga ravno oni sužnji, katere je dal on najbolj mučiti.

Jefferies je imel škode na plantaži nad 5000 funtov (120.000 K).

Nič več se ni mogel izkopati iz dolgov, in neprestano je trepetal pred upornimi črnici. Konečno je moral bežati v Anglijo, kjer je stradal in trpel s svojo razsipno ženo pomanjkanje. Vedno je grdil in proklinjal črnice, seveda samega sebe ni nikdar smatral za krivca.

ga Zveličarja. Ginljivo je bilo videti lepo število faranov, ki so prihiteli ta dan v hišo Gospodovo, pred tabernakel ter pristopili k mizi Gospodovi. Ljubezen, udanost, zvestoba do evharističnega Boga, do Jezusa v zakramentu ljubezni jih je privabila k tronu božje ljubezni. Zares, naše duhovne oči so gledale v duhu presrečne udeležence na dunajskem kongresu, telesne oči so pa zrle, naša usta slavila ravno istega Boga, kakor tisočeri v slavnem stolnem mestu Dunaju.

Velikovc. (Neotesanost) moramo imenovati obnašanje g. dr. Zycha iz Celovca, ki je v ponedeljek, dne 16. oktobra zjutraj bil na kolodvoru v Sinčivasi, ko se je pripeljal posebni vlak z udeleženci evharističnega kongresa. Ko je ta gospod videl slovenske zastavice in znake ter slišal slovenske pozdrave in govorico, se je porogljivo in zaničevalno posmehoval. G. doktor, v obraz vam moramo povedati, da se nam Slovencem na Dunaju nihče ni posmehoval, ampak narobe. Ali je morebiti nečastno udeležiti se prireditve, ki se je vršila pod pokroviteljstvom Nj. Veličanstva cesarja samega? Ravno nasprotno! Videli smo, da na olikanem Dunaju ni takih sovražnikov Slovencev in neotesancev, kakor pa v naši lastni domovini, kjer se šopiri lažnjivi »fortšrit«.

Št. Tomaž. (Slovenost) izvanredna bo v nedeljo, dne 29. septembra, v **Št. Lovrencu**. Cerkven stolp ali turm, v katerega je strela udarila dne 5. majnika t. l., in ki je popolnoma zgorel, je sedaj zopet postavljen. Ob tej priložnosti se bo blagoslovil novi križ za zvonik. Zato bo v Št. Lovrencu ob pol desetih slovesna sveta maša, po maši pridiga na prostem, naposled blagoslovljenje in vzdigovanje križa.

Sv. Križ nad Črnečami. (Evharistična tridnevnik) se je ob Marijinem Imenu obhajala prav slovesno, dasi jo je neugodno vreme zelo oviralo. Pridno so prihajali čestilci presv. Rešnjega Telesa in Matere Božje. V soboto 14. t. m. zvečer sta prišli običajni procesiji iz daljnega Eiwiwald in Št. Lorenca v sekovski škofiji, slednja s svojim dušnim pastirjem gospodom Al. Schwarz. Po pridigah je bila ganljiva procesija okrog cerkve, pri kateri so verniki svetili s svečami. Najsvetejše je nosil preč. gospod profesor dr. J. Quitt iz Celovca. Sedem gospodov je spovedovalo pozno v noč, poleg imenovanih in sosedov tudi častiti gospod Jos. Hribar, prof. v Beljaku, toliko jih je darovalo tudi drugi dan sveto mašo. Ob desetih je bila zopet procesija, pri kateri je ob obilni asistenci nosil Najsvetejše mil. gospod prošt Isop, ki je daroval potem tudi slovesno sveto mašo. Udeležba je bila ogromna. Svetih obhajil se je podelilo ob tridnevniku in na kvaterni petek nad 1100. — V petek, dne 27. septembra, obhajamo s slovesno službo božjo spomin 50letnice smrti kneza in škofa A. M. Slomška, ki je 3. nedeljo po Veliki noči leta 1851. posvetil našo romarsko cerkev.

Medgorje. (Nagla smrt.) V ponedeljek, dne 23. t. m., je bil tukaj pokopan Gašpar Kues p. d. Drobiunig, kmet v Habru. V soboto zjutraj je naložil sadja na voz in je peljal v Celovec; govori se, da je bil dobre volje. Komaj je prišel na cesto pod vasjo Medgorje, je padel vznak na koše sadja, izgubil klobuk in izdihnil dušo. Njegov konj je šel svojo pot naprej. Nek drugi voznik ga je poklical, toda zastoj. Rajni je bil šele 43 let star in nikoli ni bil naš somišljenik. Nagle in neprevidene smrti reši nas, Gospod!

Z Rebrce. Udeležba pri zadnjih občinskih volitvah za občino Belo je bila res bolj slaba. Vzrok temu je bil ta, ker so se vršile volitve v soboto. Z Rebrce je bila udeležba zares nepopolna. Župnija je majhna in je razdeljena na tri občine. Da ni bilo z Rebrce toliko volilcev, kakor bi bilo pričakovati, je vzrok ta, da smo na Rebrci na dan volitve obhajali farnega patrona, in vrh tega na Rebrci volitve niso bile razglašene. Da pa bi bili z Rebrce volili sam gospod komendator, ni res. Podpisani se je še s par drugimi udeležil volitve, in prinesli smo seboj tudi še nekaj pooblastil. — B. Ribič.

Sveče. (Vodovod) smo dobili. Že dolgo smo v našem kraju pogrešali dobre vode. Z novo vodo smo precej zadovoljni. Vodovod je napravljen od graške tvrde Dirnbeck.

Sveče. (Sociji) so imeli dne 15. t. m. pri nas zborovanje. Govorilo se je veliko proti militarizmu (vojaščini). Seveda ni manjkalo napadov na evharistični kongres. Na lim so jim šli nekateri posestniki, ki so pristopili. Ali pričakujejo od socialne demokracije rešitev agrarnega vprašanja, nam ni znano; govori se pa, da bode nam imenovana stranka pripomogla, da se bo moglo žganježeljnim v še obilnejši meri ustreči.

Št. Jakob v Rožu. (40letnica posojilnice.) Povodom rednega občnega zbora je šentjakobska posojilnica v Rožu slavila v nedeljo, dne 22. t. m., obenem svojo 40letnico, odkar je bila ustanovljena kot prva slovenska, koroška posojilnica. Občni zbor je otvoril in vodil posojilnični načelnik g. župan Mayer. Poročila odbora so bila prav ugodna. Povodom 40letnice delovanja šentjakobske posojilnice je občni zbor sklenil od čistega dobička v tem letu darovati za šentjakobsko požarno brambo 600 K, za »Narodno šolo« 400 K, nekaterim pogorelcem in žirantom 400 K, »Slov. šolskemu društvu« 100 K, »Dijaškemu domu« 100 K, požarni brambi v Področici 50 K, »Slovenski Straži« 50 K, izobraževalnemu društvu v Št. Jakobu v Rožu 50 K, matici (rezervnemu zakladu) pa ostalih 1000 K. Šentjakobska posojilnica je tekom 40 let svojega delovanja ves čas res izpolnovala svojo nalogo, kakor malokatera druga posojilnica. V dobrodelne in narodne namene je v tem času darovala nad 50.000 K ter ima vrh tega velik rezervni zaklad. Č. g. kaplan Vauti je na shodu razpravljal v poljudnih besedah o zgodovini in koristi posojilništva za kmečki stan. G. Smodej je v svojem govoru opozarjal na gospodarsko in narodno važnost šentjakobske posojilnice za cel okraj. Spomnjal se je narodnih mož slovenskih, ki so na Koroškem začeli iz ljubezni do slovenskega kmečkega ljudstva ustanavljati posojilnice. Bili so prvi posojilničarji na Koroškem sploh. Nemški nacionalci so tudi v tem oziru pricapljali za Slovenci, iz strahu, da bi izgubili med Slovenci politično moč. V vseh panogah smo bili Slovenci res napredni, dočim so se naši nasprotniki le imenovali napredne. Govornik se je hvaležno spominjal mož ustanoviteljev šentjakobske posojilnice, č. g. župnika Knafliča v Ločah, na kojega ramah je slonelo poglavitno delo, in rajnih šentjakobskih rodoljubov gg. dr. Valentina in Šimna Janežiča iz narodne Janežičeve rodbine v Lešah. Gospod predsednik je predlagal, da izreče občni zbor č. g. župniku Knafliču pismo zahvalo, kar je bilo z odobravanjem in soglasno sprejeto. Šentjakobski posojilnici želimo, da bi jo tudi z naprejem vodili tako vestni in tako rodoljubni moške, kakor so jo dosedaj, ki imajo smisel za narodnogospodarski namen posojilnice, česar žal o vodstvu vseh slovenskih posojilnic ne moremo trditi. Sedanji vrli odbor šentjakobske posojilnice nam je porok, da bo posojilnica ostala zvesta svojemu zgodovinskemu izročilu v blagor domačega ljudstva in v okrepitev slovenstva na Koroškem sploh.

Pri želodčnih boleznih

s pomanjkanjem teka daje „Kufek“, zakuhan ali na mleku ali na mesni juhi, večkrat edino živilo, ki ga bolniki uživajo brez mrzenja in lahko prebavajo. 149

Št. Jurij na Vinogradih. (Pokopali) smo v ponedeljek, 16. t. m., najstarejšega človeka naše župnije, p. d. starega Pečičarja v Trpecah. Bil je rojen leta 1818 in je torej učakal 94 let. N. p. v m.! Za njim je sedaj menda najstarejša p. d. stara Kovačinja v Voglah, ki je že tudi v 92. letu.

Željnje pri Velikovcu. (Smrt) se je letos v naši šmarješki župniji še prav malokje oglasila, ali zadnji njen obisk je vsekali hude rane. Pobralla je na Željnjah 22letno gostilničarjevo hčer p. d. Petrovo Matildo. V cvetju svoje mladosti, prej močna in zdrava, je bila v par dneh vsled nekake notranje vročnice bolna in mrtva. Rajna Matilda je bila prav pridno, pobožno in pošteno dekle. Vse jo je spoštovalo. Več let je že bila tudi neutrudljiva in izvrstna cerkvena pevka. Zato so ji tudi cerkveni pevci na dan pogreba, pretekli torek, v slovo prepevali mile žalostinke. Z ginljivimi besedami se je na grobu rajnice spominjal č. g. provizor Ožgan iz Št. Jurija in tolažil žalujoče stariše. Veseli se pri Večnem v nebesih, draga Ma-

tilda, in popevaj v zboru zveličanih Bogu slavospeve!

Šmarjeta pri Velikovcu. (Razno.) V zadnji dopis iz Važenberga o občinskih volitvah se je urinilo nekaj napak. Ali je to storil dopisnik ali tiskarski skrat, je vse eno. Na vsak način je krstna imena odborikov preveč preobračal. Tako je naredil kar celih pet Jakobov, in Storniga je naredil Sternisa, iz 66 upravičenih volilcev drugega razreda jih je napravil 26. Toliko v pojasnilo. — Poroko smo tudi imeli, da ni temu še tako dolgo. Prisegla sta si zakonsko zvestobo g. Matija Polanc, mlinar, in Suzana Leitner, kmečka hči. Bilo prav srečno! — K vodovodu, kateri se pripravlja za našo vas, je prispevala dežela 2000 K, notranje ministrstvo pa, kakor se poroča, 4000 K. Ko bo zagotovilo, kakor upamo, še poljedelsko ministrstvo svojo subvencijo, se bo delo pričelo, ki je proračunjeno na 20.000 K. — Letina bo letos bolj slaba. Žito je le malo dalo, posebno rž. Ajdo je večidel pomorila slana, krompir pa tudi precej gnije. Samo krme, sena, je precej. Ali kaj slaba letina! »Fletnik« in »luštnik« smo pa vseeno, ga radi pijemo, in se radi zasučemo, če je tudi h. pr. kvaternedelja! Tako je »sveta, stara in čestitljiva« šega pri nas v Šmarjeti.

Ovčja vas. Povodom evharističnega shoda na Dunaju se je vršila 15. septembra v naši župniji evharistična slavnost v proslavo evharističnega Boga, v čast Najsvetejšemu Zakramentu. Pričela se je slovesnost na predvečer slavnega evharističnega dneva z blagoslovom z Najsvetejšim in z litanijami Srca Jezusa. Spovedovalo se je pozno v noč. Spovednica je bila kar oblegana. V nedeljo zjutraj je bilo eno uro izpostavljeno sv. Rešnje Telo, pred katerim je vsa cerkev glasno molila sveti rožni venec. Nato je bila pridiga pred izpostavljenim svetim Rešnjim Telesom s posebnim ozirom na evharistični kongres; potem sv. maša, med katero so z malimi izjemami pristopili vsi navzoči verniki skupno k sv. obhajilu. Človeku se je milo storilo pri pogledu na veliko množico starih in mladih, mož in žena, ki so z največjo pobožnostjo pristopili k mizi Gospodovi. Slavnost se je zaključila popoldne z enourno pobožnostjo pred izpostavljenim Najsvetejšim in z zahvalno molitvijo. Slednjič smo prejeli blagoslov od evharističnega Zveličarja in se z radostnim srcem vrnili vsak na svoj dom, svesti si, da smo na dostojni način proslavili evharistični dan.

Somišljeniki! Zahtevajte v gostilnah računske listke „Slovenske Straže“! Naročajo se v pisarni „Slovenske Straže“ v Ljubljani.

Politične vesti.

Koroški deželni zbor.

Koroški deželni zbor se je dne 24. t. m. sešel h kratkemu zasedanju. Deželnega predsednika je zastopal dvorni svetnik Lobmeyr. Posl. Wieser je vložil predlog o izpremambi nekaterih določb občinskega volilnega reda. Nekateri predloge so odkazali odsekom in je bila prva seja prav kratka. Deželni proračun izkazuje potrebščin 7 milijonov 557.063 K, nasproti dovoljenemu proračunu za leto 1912 v znesku 6.922.444 K, celih 634.619 K več. Za potrebščine v znesku 7.557.063 K je lastnega pokritja 1.102.332 kron, ostanek v znesku 6.454.731 K bo treba pokriti z dokladami, nakladami, ki bi po dosedanji odmeri znašale vsoto 4.947.762 K ter bi brez zvišanja doklad ostalo še nepokritih 1.506.969 K.

Delegacijski prestolni govor.

Dunaj, 24. septembra. Danes je cesar na slovesen način sprejel avstrijsko in ogrsko delegacijo. Predsednik avstrijske delegacije poslanec Dobernig je v svojem nagovoru slavil cesarja kot varuha miru in pospeševalca vsega plemenitega in lepega. Dejal je, da je trdna vez med cesarjem in državljani najtrdnjše jamstvo za obstoj monarhije. Končno je zagotovil, da bo delegacija začela svoje delo z željo, da bi božja previdnost cesarja še dolgo avstrijskim narodom ohranila. — Podobno je nagovoril cesarja predsednik ogrske delegacije.

Nato je odgovoril cesar s sledečim prestolnim govorom:

»Z zadovoljstvom jemljem izraze vaše zveste udanosti naznanje in vas zato najtopleje zahvaljujem. Naše razmerje do vseh vevlasti nosi vseskozi znak prijateljstva. Oprta na tesno zvezo z Nemčijo in Italijo, ki se je skozi toliko let izkazala, se naša politika slejkoprej giblje v smeri, da, braneč interese monarhije, doprinaša svoj del k ohranitvi miru. Z odkritosrčnimi simpatijami spremljamo prizadevanje italijanskih in turških državnikov, da z direktnimi in neobveznimi pogajanjimi najdejo za obe strani častno mirovno podlago. Spričo nerazjasnjene položi v bližnjem Orientu je moja vlada sprožila izmenjavanje misli med vlastmi, kar je imelo za posledico soglasno pritrjevanje vseh, da se na Balkanu ohrani mir in status quo. — Z novimi brambnimi predlogami se je mirovno stanje armade in mornarice razveseljivo utrdilo, obenem pa so za večino brambnih obvezancev nastopile znatne olajšave. Letošnje zahteve vojne uprave so se z ozirom na finančno stanje obeh držav omejile na neobhodno potrebno. Hvala vaši požrtvovalnosti se mornarica izpopolnjuje, tako da bo v stanu v podvojeni meri zadostiti vedno rastoči potrebi po varstvu naših gospodarskih interesov. — Zaupajoč v vašo patriotično vnemo, želim vašemu delu uspeha in vas pristrčno pozdravljam. — Cesarjevemu govoru so sledili živahni »Hoch«-klici pri avstrijski, »Eljen«-klici pri ogrski delegaciji. — Splošno se je opazalo, kako cesar dobro izgleda.

Zunanji minister Berchtold o vojni nevarnosti.

V delegacijah je govoril zunanji minister grof Berchtold o razmerju Avstrije do drugih držav in o nevarnem položaju na Balkanu. Povdarjal je miroljubno stremeljenje Avstrije. Berchtoldov predlog, s katerim je vabil države na posvetovanje, kako urediti v Turčiji razmere, je imel namen, prisiliti Turčijo da naredi enkrat v svoji državi red in odstrani vojno nevarnost na Balkanu, iz katere lahko nastane evropski vojni ples. Čisto odkrito je vojni minister opozarjal, da na Balkanu vre in svaril Bulgarijo, Srbijo in Grško pred prenapljenimi koraki. Njegov govor je pa naredil tudi vtis, da Avstrija za morebitno vojno še ni dovolj pripravljena in morda ne bo dolgo, da bo vlada zahtevala od zbornic nov kredit za vojaške namene.

Slovenske občine in slovenska društva!
Spominjajte se v svojih proračunih „Slovenske Straže“!

Cerkvene vesti.

Spored za letni shod koroških Marijinih družb dne 6. oktobra t. l. v St. Janžu v Rožu. Ob 9. uri slavnostna pridiga (č. g. župnik Lintel), potem peta sveta maša in skupno sveto obhajilo. Ob 11. uri posvetovanje družbenih vodstev in voditeljev. Ob 12. uri južina, za katero naj vsaka družba število udeleženk naznani čast. župnemu uradu v St. Janžu v Rožu (pošta Svetnavas v Rožu). Ob 1. uri popoldne poročilo knezoškofijskega zastopnika Marijinih družb o »Sodelovanju Marijinih družb pri duhovnem pastirstvu«. Ob sklepu blagoslov in pete litanije. — Dr. J. Arnejc, župnik.

Mašniško posvečenje. V nedeljo, dne 29. t. m., ob 7. uri zjutraj bodo posvečeni v tukajšnji kapucinski cerkvi v mašnike sledeči gospodje: Ludovik Wegmann, rojen Dunajčan, Roman Bulfon, benediktinec v St. Pavlu, Aleksander Wilhelm, kapucin.

Imenovan je katehetom na celovških ljudskih šolah č. g. J. Wagner, kaplan v St. Vidu ob Glini.

Prezentiran in umeščen je na župnijo St. Jan v Logu č. g. Seb. Einetter, kaplan v Kotu.

Razpisana je župnija Weitensfeld do 24. oktobra; patron je krški stolni kapitelj.

Nevarno bolan je č. g. J. Baumgartner, župnik in dekan v Kotarčah; mesto njega sta imenovana: dekanijskim admini-

stratorjem č. g. J. Kubica, župnik v Starem Dvoru; župnijskim upraviteljem č. g. Fr. Prasser, kaplan v Kotarčah.

Slovinci, podpirajte „Mir“ z inseriranjem!

Društveno gibanje.

Želinje pri Velikovecu. Na šmihelsko nedeljo popoldne po blagoslovu priredi katol. slov. izobraževalno društvo za Želinje zborovanje v župnišču na Želinjah. Na sporedu poročilo o evharističnem shodu na Dunaju. Odbor.

Šmihel pri Pliberku. Naše slovensko kat. izobraževalno društvo, priredi v nedeljo, dne 29. septembra ob 3. uri popoldne pri »Likebu« v Šmihelu »Slomškovo slavnost«. Na sporedu je govor, petje, tamburanje. Tudi za smeh in zabavo bode dobro preskrbljeno. — Odbor.

Podporno društvo za slovenske dijake na Koroškem ima svoj letošnji občni zbor v ponedeljek dne 7. oktobra t. l. ob 4. uri popoldne v pisarni Družbe sv. Mohorja. Prošnje za podporo naj se pošljejo do 5. oktobra na naslov: I. Scheinigg, c. kr. vladni svetnik, Celovec. Prošnje, ki pridejo prepozno, se ne morejo vpoštevati. Prosi se, da se pisma pravilno frankirajo, da ni treba na pošti plačati kazni.

Velikovec. Društvo »Lipa« priredi v nedeljo, dne 6. oktobra točno ob 3. uri popoldne Slomškovo slavnost. Na sporedu je govor o Slomšku, poročilo o evharističnem kongresu, deklamacije in igra »Veseli god«. Z ozirom na take zanimiv spored pričakujemo najobilnejše udeležbe. Tudi prosimo, da pride vsakdo točno ob 3. uri, da ni treba čakati.

Dobrlavas. Na rožensko nedeljo, dne 6. oktobra popoldne, priredi tukajšnje Izobraževalno društvo mesečni shod za moške. — Odbor.

Seja Slov. kršč.-soc. zveze se vrši v četrtek, dne 3. oktobra, ob 2. uri popoldne v hotelu Trabesinger v Celovcu. Vabljen ožji in širši odbor.

Društvo »Gorotan« vabi na IX. redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, 6. vinotoka, ob treh popoldne v hotelu Trabesinger v Celovcu. Spored: Poročilo tajnika, Poročilo blagajnika. Poročilo o društvenem delovanju. Volitev odbora. Slučajnosti. — Odbor.

Bilčovs. Katol. slov. izobražev. društvo »Bilka« zboruje dne 6. oktobra po sv. maši v župnišču. — Odbor.

MOJA STARA

izkušnja me uči, da rabim za negovanje kože samo Steckenpferd-lilijno mlečnato milo od tvrdke Bergmann & Co. v Dečinu na L. Kos po 80 h se dobiva povsod.

Gospodarske stvari.

12 zapovedi za konjske hleve. 1. Čistost je prvi pogoj v konjskem hlevu. — 2. Zrak in svetloba sta potrebna za ohranitev zdravja konj. — 3. Kakor se konjem postelje, tako ležijo in če dobro ležijo oziroma spijo, so tudi pri delu čvrsti in čili. Zato jim pripravi dobro ležišče in pokončavaj mrčes v konjskem hlevu. — 4. Kakor konje krmiš, tako tudi delajo; če se slabo krmijo, postanejo medli in oslavljeni in za delo nesposobni. — 5. Konjska vprega je obleka konjeva. Ona se mu mora dobro prilegati, da se za more v njej prosto gibati in prosto gibanje je potrebno pri delu. — 6. Kakršno orodje, takšni gospodje, pravi neki pregovor, kate-rega si naj vsi zapomnijo; ker zanikrna vprega kaže vedno zanikrnega gospodarja! — 7. Podkev je podlaga konja, je rekel neki general kavalerie in zato priporočal posebno skrb za podkve. — 8. Dobra okova je konju tako potrebna, kot človeku dobra obutev. — 9. Obriniti je lažje kot ozdraviti. Ta pregovor zasluži tudi v konjskem hlevu največje pozornosti. Zato skrb za zdravje konja po svoji moči in če postane bolehen, privošči mu počitek in ozdravljenje. — 10. Pri konjskih boleznih pokličite vedno dobrega živinozdravnika zraven, varuj se pa mazačev. — 11. Stari in neporabljeni konji se morajo pobiti. — 12. Prodaja starih konj za klanje naj se sklene pismeno, ker drugače se lahko prigodi, da se živali še nadalje izrabljajo in mučijo.

Domače živali na zemlji. Na vprašanje po množini in vrsti domačih živali, ki se redijo na celim svetu, je sicer zelo interesantno, toda zelo težko odgovoriti, ker natančnega odgovora sploh ni dobiti. Včasih se namreč že vsaka žival, od ameriškega krokodila naprej, prišteva med domače živali. To seveda ne pride v poštev, pač pa se moramo zadovoljiti glede števila živalij v Afriki, deloma tudi v južni Ameriki in Aziji samo s približno cenitvijo, ker se iz teh delov sveta natančnih podatkov ne more dobiti. Poljedelsko ministrstvo v Združenih državah v Ameriki je izdelalo statistiko (državopisje), iz katere povzamemo sledeče: Na celim svetu je 1500 milijonov domačih živalij. Od teh pride na govejo živino 580 milijonov, 95 milijonov je konjev, 9 milijonov oslov, 7 milijonov mul, 2 milijona kamei, 21 milijonov bivolo, 100 milijonov koz, 150 milijonov prešičev in 900.000 jelenov. Glede produkcije prešičev in konjev je na prvem mestu Severna Amerika, ki producira 50 milijonov prešičev in 25 milijonov konjev. Produkcija konjev je na Ruskem ista. Goveje živine producira največ Avstralija in sicer 80 milijonov, na drugem mestu je Argentinijska (v južni Ameriki) in na tretjem Severna Amerika. Mul ima največ Severna Amerika. Ena tretjina koz je v Indiji. Indija ima tudi največ velike živine, namreč 70 milijonov volov in cebujev.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Potrjujemo, da dopis iz Grebinja (»Očetova navada«) v številki 38. ni od č. g. župnika Krammerja v Grebinju in da s tem dopisom sploh ni v nobeni zvezi.

Radovednežu. Ni res! G. M. jih ima na vesti 17, g. dr. S. 15, g. K. 9, g. P. 7, g. Z. 6 in g. S. 5. Bili so tudi precej debeli.

Bilčovs. Take zahvale zgolj osebnega značaja sprejemamo načeloma le kot inse-rate, sicer pa le izjemoma, če je taka hvala z narodnega stališča kdaj potrebna. V tem slučaju nam to ni znano.

Ne zahtevajte pri nakupu nakratko zabojček ali zavitek primesi, ampak izrecno: **Franckov**

zabojček ali Franckov zavitek, in sicer s „kavini mlinčkom“.



Tvorniška znamka.

Le tedaj ste zasigurani, da do-bite priljubljeno izborna Franckovo kakovost.

Tovarna v Zagrebu.

im 75

U zalozi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Kristusovo življenje in smrt

v premišljevanjih in molitvah.

Poleg Gašparja Erharda za Slovence priredil Štefan Kociančič.

Dva dela, druga izdaja.

Cena: Mehko vez. K 6.—, za družnike K 4.40, po pošti franko K 1.— več. — V dva dela trdo vez. z usnjatim hrbtom K 9.20, za družnike K 6.80, po pošti franko K 1.— več.

Loterijske številke.

Brno, 18. septembra:	52	22	15	52	66
Trst, 21. septembra:	21	78	27	90	44
Linc, 21. septembra:	47	82	34	62	83

Tržne cene v Celovcu

19. kimavca 1912 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg				80 litr. (biren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica	23	—	—	—	14	72
Rž	21	42	23	5	13	15
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	—	—	—	—	—	—
Oves	20	68	22	—	7	46
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	37	30	—	—
Turščica	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—	—	—
Fižola rdeča	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	6	—	7	—	3	—
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—
Seno, sladko	5	50	7	50	—	—
„ kislo	4	—	6	—	—	—
Slama	2	80	4	—	—	—
Zelnate glave po 100 kos.	—	—	10	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	28		
Smetana, 1 „	—	60	1	20		
Maslo (goveje) . . . 1 kg	2	80	3	20		
Sur. maslo (putar), 1 „	2	80	3	60		
Slanina (špeh), pov. 1 „	2	10	2	30		
„ „ sur. 1 „	1	80	2	10		
Svinjska mast . . . 1 „	2	—	2	30		
Jajca, 1 par	—	20	—	26		
Piščeta, 1 par	2	80	3	60		
Race	—	—	—	—		
Kopuni, 1 par	—	—	—	—		
30 cm drva, trda, 1 m ²	2	70	3	20		
30 „ „ mehka, 1 „	2	40	2	80		
Živina	Počrez		100 kilogr.		Prignalo	Prodalo
			živa			
			zaklana			
	od	do	od	do		
	v kronah					
Konji	—	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—	—
Voli, pitani	550	—	—	—	2	2
„ za vožnjo	420	500	—	—	30	16
Junci	260	320	—	—	18	10
Krave	270	580	70	74	54	30
Telice	200	260	74	—	8	3
Svinje, pitane	—	—	—	—	—	—
Prasete, plemena	12	50	—	—	344	260
Ovce	—	—	—	—	—	—

Posestvo naprodaj, obsega 16 oralov zemljišča, ilovica s pečjo za opekarno, v 3-4 letih se vrednost zviša za 10%. Več pove posestnik v Dobajnici 4, Hodiše, Koroško.

Odvetnik

Dr. Ivan Kimovec

je otvoril pisarno

TRST, ulica Caserma šte. 15.

Najboljši dobavni vir

izgotovljenih postelj iz dobrega češkega postelj. perja!

Napolnjena v gostop. rdečem nankingu: 1 pernica 180 x 120 cm z dvema blazinama, vsaka 80 x 60 cm, z nov., mehkim, trpežnim perjem K 16—, polpuh K 20—, puh K 24—. Pernica sama K 10—, K 12—, K 14— in K 16—, blazina sama K 3—, K 3.50 in K 4—. Podvojna pernica 200 x 140 cm K 13—, 14.50, 17.50 in 21—. Blazina zraven 90 x 70 cm K 4.50, K 5.20 in K 5.50. 5 kg sivega perja K 9.40, boljsega K 12—, 16—, polbelega K 17—. 5 kg novega, dobrega belega postelnega perja brez prahu K 24—, snežnobel. K 30—, boljsega K 36—, najfinejšega pukanega za vis. gospodo K 45—. 5 kg nepukanega perja od živih gosi K 26— in K 30—. Beli puh z velikimi kosmiči K 5—, boljši K 6—, najboljši prsi puh K 6.50 za 1/2 kg, pepelast puh 1/2 kg K 2.50 in K 3—. Pošiljatev franco po povzetju. Zamenjava proti povračilu poštne dovoljena.

Sigmund Lederer, Janovic a. Angel št. 27, pri Klatovu, Češko.



Naprodaj je majhno posestvo, ki ima okoli 15 oralov sveta in veliko sadnega drevja. Več se izve pri Rutarju na Radišah, pošta Zrelc (Ebental) pri Celovcu.

Razglas.

A 2/12
89

Prostovoljna sodnijska dražba posestva potem dražba premičnin.

Od c. kr. okrajnega sodišča v Pliberku kot razpravne oblasti po Janezu Wutzu pd. Vuču v Libeličah se na prostovoljno prošnjo dedičev prodaja na javni dražbi:

1. **Vučeva kmetija** v Libeličah, vl. št. 60 kat. obč. Libeliška gora, brez posetve in gospodarskih potrebščin z določeno izklicno ceno 33426 K 4 vin.

2. **Vratinjeva kajža** v Libeličah, vl. št. 5 kat. obč. Libeliška gora, brez zemljišča in gospodarskih potrebščin, izklicna cena 600 K.

3. **Fundova kmetija** v Libeličah, vl. št. 14 kat. obč. Libeliče, brez posetve in gospodarskih potrebščin, izklicna cena 6105 K 84 v.

4. **Knezova kmetija** v Libeličah, vl. št. 20 kat. obč. Libeliče, brez posetve in gospodarskih potrebščin, izklicna cena 8517 K 16 v.

5. Premičnine, kar jih je še, kot hišna in gospodarska oprava.

Dražba posestev se vrši posamezno po zgorajšnjem redu

dne 5. oktobra 1912, dopoldne ob 9. uri,

začenši na licu mesta v Libeličah (od postaje na državni progi Labud približno 1 uro pešhoje, od postajališča Rabenštajn-Libeliče približno 3/4 ure pešhoje daleč), dražba premičnin po končani dražbi posestev ravnostam.

Posestva se najprej izklicajo posebej in potemtakem se vsa štiri posestva skupaj za najvišjo skupno ponudbo pod zgoraj navedenimi izklicnimi cenami, ki so obenem cenilne vrednosti realne vrednosti, ne sprejemajo.

Premičnine se prodajo največ ponujajočemu le proti plačilu v gotovini in takojšnji odpravi.

Na posestvu zavarovanim upnikom se njihove zastavne pravice pridržijo ne glede na prodajno ceno in je posebej slovenjegraška okrajna hranilnica zahtevala izplačilo svoje vknjižene zahteve per 25.000 K.

Dražbeno izkupilo je treba izročiti pri sodišču, in sicer 10% najvišje ponudbe takoj po definitivni razdelitvi domika, polovico ostanka v teku 1 meseca, ostanek, v katerega se lahko vračuni jamščina, v teku 2 mesecev in je te zneske med tem časom obrestovati s 4 1/2 %.

Dediči imajo pravico do osem dnevnega pritrilnega roka.

Vsak dražbenik mora oddati jamščino 10% izklicnih cen pred začetkom dražbe v roko sodnemu komisarju v pupilarno varnih vrednostih.

Dražbeni pogoji se lahko vpogledajo pri sodišču odd. I. v uradnih urah.

C. kr. okrajno sodišče v Pliberku, dne 14. septembra 1912.

CZERNY I. R.

Vzorna, dobro priporočena deklica

želi službe

v župnišče ali kakšno drugo pošteno hišo, kjer bi gospodinjstvo zastopala; razume kuhinjska dela in druga gospodinjska dela in ne gleda na veliko plačo. Naslov pove upravnistvo „Mira“ pod št. 39.

Drože (kvas)

iz vinskega cveta

zajamčeno čiste, brez vsakega drugega dodatka, prodaja in razpošilja od 3 kg naprej, ceneje od vsake konkurence

tovarna vinskega cveta in drož

v Račjem, Štajersko.

Vsi, ki ste skrbni možje in očetje!

Ali hočete vsaj 10 vinarjev na teden žrtvovati za svojo oziroma za prihodnost svojih otrok?

Potem pišite „Slov. Straži“ v Ljubljani po knjižico g. župnika Haaseja o ljudskem zavarovanju, ki se vsakomur doloži popolnoma zastoni.

Učenec

se sprejme takoj v trgovino mešane stroke. Dotičnik mora biti krepak, zmožen slovenskega in nemškega jezika in imeti dobra spričevala. Vid Mory, trgovec z mešanim blagom, Pliberk, Koroško.

Volneno

blago za ženske in sukno za moške obleke, zadnje mode, razpošilja najceneje Jugoslovanska razpošiljalna R. Stermecki v Celju št. 308. Vzorci in cenik čez 1000 stvari s slik. pošt. prosto.

Hranilnica in posojilnica v smihelu pri Pliberku

registr. zadr. z neomej. zavezo

s tem naznanja, da razen običajnega uradovanja ob četrtkih

od 1. avgusta 1912 naprej

sprejema hranilne vloge tudi

vsako nedeljo po prvi sveti maši.

Odbor.

Vzgojišče za deklice

(internat)

č. šolskih sester v Narodni šoli Družbe

sv. Cirila in Metoda v Velikovecu

se priporoča p. n. slovenskim staršem.

V hiši je štirirazredna ljudska šola; ozira se posebno na pouk v ženskih ročnih delih.

Šolsko leto se prične dne 4. novembra t. l.

Plačila 26 kron mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati č. šolskim sestram v Velikovecu na Koroškem.

Slovenska Straža v Ljubljani

želi imeti v vsaki občini po vsem Slovenskem zanesljivega človeka, ki bi sodeloval pri »Ljudskem zavarovanju«. Zagotovljen je dober in trajen zaslužek. Ponudbe pod »Ljudsko zavarovanje« na Slov. Stražo v Ljubljani.

Kupna priložnost!

Zajamčeno pristna

jelenova brada

velik krasoten izvod

temna, tenka dlaka, košata, s pristnim, zelo lepim naravnim robom, 16 cm dolgost dlake, s starosrebrnim oklepom, z jelenovim premakljivim obročem in vijakom samo 6 K. Redka skupaj

Razpošilja po povzetju izdelovatelj gamsovih brad

Samo 6 K.

L. Fenichel, Dunaj IX., Altmüttergasse 3/109.



Poceni češko posteljino perje.

1 kg sivega pukanega K 2—, boljsega K 2.40, napolbelega K 3.60, belega 4.80, prima puhastega K 6—. prve vrste 7.20, najboljše vrste K 8.40, najfinejšega snežnobelega 9.60 **Popolne postelje** iz gostega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, dobro napolnjene, 1 pernica ali 1 spodnja postelj. 180 cm dolga, 116 cm široka K 10, 12, 15, 18, 200 cm dolga, 140 cm široka K 13, 15, 18, 21, 1 blazina 80 cm dolga, 58 cm široka K 3, 3.50, 4; 90 cm dolga, 70 cm široka K 4.50, 5.50, 6. Neugajajoce se zamenja ali vrne denar. — Natančen ilustr. cenik na vse kraje brezplačno. Benedikt Sachsel, Lobes št. 918 pri Piznu (Češko).

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

4 1/2 %

uraduje vsak dan, izvemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

4 1/2 %

Glavni pogoj

telesnega zdravja je popolna prebava
vseh redilnih snovi.

Preizkušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli
skrbno pripravljeno, tek zbujajoče in prebavljajoče pospešujoče
in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in od-
strani znane posledice nezmerne, slabe diete, prehlajenja
in zoprnega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne
tvorbe kislin ter krče, je dr. Rose balzam
za želodec iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.

SVARILO! Vsi deli embalaže
imajo postavno de-
ponovano varstveno znamko.



GLAVNA ZALOGA: LEKARNA

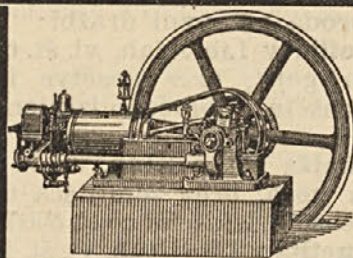
B. FRAGNER-ja, e. in kr. dvornega
dobavitelja,

„Pri črnem orlu“, PRAGA, Mala strana 203,
vagal Nerudove ulice.

Po pošti se razpošilja vsak dan.

Cela steklenica 2 K, pol steklenice 1 K. Proti naprej vpo-
šiljati K 1.50 se pošlje mala steklenica, za K 2.80 velika
steklenica, za K 4.70 dve veliki steklenici, za K 8.— štiri
velike steklenice, za K 22.— 14 velikih steklenic poštne
prosto na vse postaje avstro-ogrske monarhije.

Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogrske, v Celovcu „Pri angelu“,
P. Hauser, V. Hauser, H. Gutt.



Vsak strokovnjak
Vam pove, da so
orig. Otmar-motor
stabilen ali nepremaklj. in
poljedelski stroji
iz tovarne

C. Prosch, Celovec,

imejtelja brata inženirja Prosch, najboljši in
najzanesljivejši v obratu.

Zahtevajte specialne kataloge in obiske inženirja!

**Kupujte pri tvrdkah, ki in-
serirajo v „Miru“!**

Eleganten in trpežen je pristni



PALMA
KAVČUK PODPETNIK

Dobiva se v vseh tozadevnih trgovinah.

Lepa kmetija

v Škofičah ob Vrbskem jezeru je naprodaj
po zmerno nizki ceni. Posestvo je arondirano in obsega
23 oralov sveta (6 oralov njiv, 6 oralov sladkih trav-
nikov, 9 oralov lepo zaraslega gozda, 2 orala pašnika),
lep sadni vrt, novo zidano hišo in skedenj. Proda se
z gospodarskimi potrebščinami ali brez njih. Občina
in šola sta slovenski. Pojasnila daje posestnik Anzelm
Aichholzer pd. Svatič v Škofičah, p. Vrba ob jezeru
na Koroškem.

*Lastna tovarna
ur v Švici*

1887

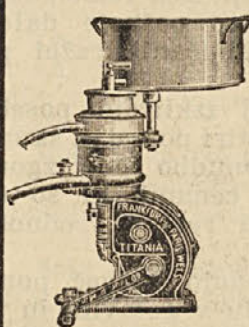
Zahtevajte **JUBILEJNI CENIK** "zastonj"

1912

Fr. Čuden, Ljubljana.

Vsled obolelosti in odstopa dosihodobnega organista in cerkovnika

se ta služba za Vetrinj-Zakamen nanovo
— tudi takoj — odda. Prosto stanovanje
(2 sobi in kuhinja), mesečno stalnih K 24.66
od občine, ter približno toliko službenih
dohodkov. Prosilci naj se obrnejo na žup-
nijski urad Vetrinj.



Titania brzoparilniki za živinsko krmo

z odklopljivim obodom, čisto iz kovanega železa in
jeklene pločevine so zajamčeno neporušni. Naj-
manjša uporaba kuriva, najhitrejša napravljajo
pare, najkrajše parenje, slaba krma zopet porabna

Titania centrifuge, v sestavi, trpežnosti in natanč-
nosti v posnemanju neprekošene.
Stroji za sejanje, za obračanje sena, senene grablje itd.
najboljše kakovosti.

Titania tovarna, Wels št. 196, Zg. Avstrijsko.

Zastopstva povsod!! — Pošiljamo na polzkušnjo. Plačevanje na ob-
roke rado dovoljeno. Prospekti, spričevala zastonj. Zastopniki se iščejo povsod.



Edino slovensko narodno podjetje

Hotel Trabesinger

— v Celovcu, Velikouška cesta št. 5. —

Podpisani voditeljci hotela **Trabe-
singer** se vljudno priporočata vsem
velecejenim slovenskim in slovanskim
gostom, ki prenočujejo ali za več časa
ostanejo v Celovcu. V hotelu se dobe
lepe, snažne sobe po primerni ceni;
nudi se izborna kuhinja in zajamčeno
pristna in dobra vina iz Slovenskih
goric. Na razpolago je tudi kegljišče
poleg senčnatega vrta. V hotelu **Trabe-
singer** dobite vsak dan, posebno pa v
sredah, prijetno slovensko družbo. —
V poletnem času pričakuje na kolo-
dvoru gostov domači omnibus. Sloven-
ski romarji in romarice, ustavljajte se
samo v edini slovenski gostilni »Hotel
Trabesinger« v Celovcu, kjer boste
vedno dobro postreženi.

Za mnogobrojen obisk se priporočata voditeljci hotela

Lojzika in Pepca Leon.



Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 8.000.000.

Rezervni fond čez K 800.000.

Denarne vloge
obrestujemo po **4 1/2 %** od dne vloge
do dne vziiga.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in
vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spletju, Trstu,
Sarajevu, Gorici, Celju in ekspozitura v Gradežu.
Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček
300.000 frankov. Na mesečno vplačev. po K 8.— za
komad. **Tiske srečke s 4 % obrestmi.** Dve žrebanji
na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vpla-
čevanje po K 10.— za komad.
Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.